

Mit tervez a Fővárosi Tanács 1964-re?

Dr. Sarlós István nyilatkozata

A küszöbönálló új esztendő alkalmából felkerestük dr. Sarlós István elvtársat, a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottságának elnökét, hogy érdeklődünk a tanács munkája 1963. évi tapasztalatairól, tanulságairól, és az új esztendő főbb célkitűzéseiről.

— Hogyan értékeli a tanácsok és a tanácsai szervek tevékenységét a fővárosban 1963-ban?

— Mindent összevéve, eredményesnek tartom. Nem szeretnék általánosságban nyilatkozni, ezért inkább néhány gyakorlati, a lakosságot közvetlenül is érintő tapasztalatról számolnék be, olyan tapasztalatokról, amelyek erre az évre jellemzőek, tehát a korábbi évektől megkülönböztethetőek. Kezdjük talán a nagyon is aktuális problémával: a lakáshelyzettel. A fővárosban jelenleg még 80 ezer lakásra lenne szükség; 1964-ben 4500—5000 épül fel, tehát csak fokozatos javulásra számíthatunk és nem fordulatra. Ilyen körülmények között jelentősnek tartom az 1963. évet, amikor első ízben alkalmaztuk a lakáselosztás eddig legdemokratikusabb formáját. Úgy vélem, sikerrel. A tanácsok érdemi ügyintézésével, ellenőrzésével párhuzamosan, tanácsstagok, lakóbizottságok, lakók bevonásával, tehát széles körű nyilvánosság előtt nyílt lehetőség arra, hogy a rendelkezésre álló új otthonok az arra legérdemesebbek, leginkább rászorulóknak között találjanak gazdára. Ez pedig lényegesen hozzájárult, hogy az elutasított igénylők igazságérzete, bizalma ne szenvedjen sérelmet. A lakáselosztásnak ezt a rendszerét kívánjuk tovább fejleszteni oly módon, hogy addig is, amíg a jogos igénylők egy részének nem juthat új lakás, a meglevőben javítsuk meg minél gyorsabban a körülményeket.

Pozitívan értékelhetjük az 1963-as évet a mostani téli felkészülés szempontjából is. Ez feltétlenül gondosabb volt az előző évinél. Ha ezzel nem is lehet teljesen elhárítani a tél okozta nehézségeket, az akadályokat igyekeztünk a minimálisra csökkenteni. Például minden erőt latba vetettük, hogy a mostoha időjárási viszonyok ellenére a rendelkezésre álló csaknem 1800 villamoskocsi minél nagyobb számban részt vegyen a forgalomban. Ezt sikerült is elérni, de „ideális” nyári állapotokat nem teremthetünk, mert a villamosok menetideje szükségszerűen megnőtt. Hasonló a helyzet a közlekedésben. Az idén négyszer annyi szórt homokot szórtak el Budapest útjain, mint tavaly ugyanennyi idő alatt, és háromszor annyi havat takarítottak el. Ahhoz viszont, hogy az ólmos eső okozta útvisszonyokat biztonságossá tegyék, kétszáznál is több szórókocsira lenne szükség. Minthogy a tapasztalatok szerint egy-egy télen legfeljebb 3—4 alkalommal esik ólmos eső, ésszerűtlen lenne tehát a gépek megszerzésére — máshol indokoltabban felhasználható — sok millió forintot kiadni.

A tanácsok tevékenységének jellegzetességei közé tartozott a tanács és a lakosság kapcsolatainak erősödése. A tanácsagi beszámolókon minden eddiginél több fővárosi lakos vett részt. A közérdekű felszólalások javaslatok nagy száma azt mutatta: mind többen érzik a közérdek és az egyéni érdek szoros kölcsönhatását. Észrevehetően javult a kerületi tanácsok ügyintézése is, s mindinkább érvényesül az a szemlélet, hogy a lakosság ügyes-bajos dolgainak gyors, igazságos, érdemi intézése elsődleges feladat és kötelesség. Végül sikeresnek tartom az 1963-as évet a közszolgáltatások vonatkozásában is; értékük 17 százalékkal volt magasabb az 1962. évinél.

— Melyek a Fővárosi Tanács 1964. évi főbb célkitűzései?

— Háromas feladatunk van. Biztosítanunk kell a második ötéves terv programjának végrehajtását, elő kell készítenünk a következő ötéves terv ránczoló feladatait, végül további részletekre

bontjuk Budapest 20 éves távlati tervét. Ismét csak a legégetőbb gond, a lakáskérdés példájával mutatnám be ennek a feladatnak a nagyságát. A harmadik ötéves tervben lényegesen több lakást akarunk majd felépíteni, mint 1961—65 között, ezért már az idén szükség van a létesítendő lakótelepek helyének kijelölésére, közművesítési programjának előkészítésére. Tanulmányozzuk, hogyan lehet javítani építőiparunk szervezetét és szerkezetét, főleg a rendelkezésre álló építőanyag célszerűbb és gondosabb elosztását. Néhány héttel ezelőtt Prágában jártam, és azt tapasztaltam, hogy az ottani építkezések sincsenek jobban gépesítve, a munkatempóban sincs különbség, mégis rövidebb az egy lakás felépítésére szükséges idő. A magyarázat a munka szervezetszervezésének magasabb fokában rejlik, s ennek módjait felkutatni és meghonosítani szintén 1964 feladata.

— Milyen változás várható Budapest városképében?

— Már folynak az előkészületek a felszabadulás 20. évfordulójának ünnepeire, s a jubileumi évet elsősorban városrendezési teendőkkel kívánjuk összekötni, olyan hasznos, szükséges és maradandó alkotásokkal ünnepelelni, amelyek a lakosság igényeit és érdekeit szolgálják. A kerületi tanácsok máris sok érdekes javaslatot tettek a város csinosítására, utak rendezésére, parkok kialakítására. A tervek szerint 1964. november 20-án megindulhat a forgalom a várva várt Erzsébet-hídon. Ezt az időpontot valamelyest talán előbbre lehet hozni, de ahhoz sok feltételt kell biztosítani. Az átadást megelőzi a Kossuth Lajos utca közvilágításának korszerűsítése, a hídfők környékén új kereskedelmi és közlekedési hálózat megteremtése, a József Attila utca árkádosítása és torkolatának kiszélesítése. A gépkocsik számának növekedése sürgetővé teszi új, a főútvonalakat mentesítő parkolóhelyek létesítését is; az a tervünk, hogy — külföldi mintára — ezeken bevezetnénk a parkolási díjat. S ha már a kocsiknál tartunk, nyíltan meg kell mondani, hogy a tanács egyelőre aligha segíthet a garázshelyzetben: nemcsak az építőanyag és a munkaerő hiánya miatt nem tehetünk eleget a kocsitulajdonosok érthető igényeinek, anyagi eszközeinket a még ennél is jogosabb szükséglet, a lakásépítkezés szolgálatába kell állítanunk. Amit megtehetünk, az annyi, hogy készséggel juttatunk telket a magángarázsok építőinek.

— Mi várható a sokat panaszolt házkézelésben?

— Valószínűleg tanácsülés foglalkozik majd ezzel a problémával. A házkézelési teendők végzését többnyire objektív okok hátráltatják, elsősorban a munkaerőhiány. Tény, hogy ma kevésbé lehet számítani olyan házfelügyelőkre, akik — mint régebben — mesteremberek is, s elvégzik a lakásokban adódó kisebb-nagyobb javításokat. A gondon megpróbálunk segíteni. Nyugdíjas szakemberekből, építőipari dolgozókból alakítunk brigádokat, s az apró javításokra olyan hálózatot szervezünk, amellyel mozgékonyabbá tehetjük a házkézelési igazgatóságok munkáját. A lakóház-felújításokra 1964-ben egymilliárd forintot is meghaladó összeg áll rendelkezésünkre.

Végezetül szeretném a magam és a főváros tanácsának nevében újévi jókívánságaimat küldeni a Népszabadság útján a főváros lakosságának, s egyben kifejezni: a budapestiek gondja a tanács gondja és szívégye is. Várjuk az új esztendőben is a budapestiek javaslatait, észrevételeit, segítségét, a magunk részéről minden tőlünk telhetőt elkövetünk, hogy javítsuk életkörülményeiket, szépsítsük életüket, akárcsak fővárosunkat — fejezte be nyilatkozatát Sarlós István elvtárs.

Fekete Gábor